

Oppgave 1 (50%)

Betrakt to land som konsumerer de samme varene og som handler med hverandre. Anta at det pålegges restriksjoner på internasjonal handel som gjør at de to landene ikke lenger kan handle med hverandre. Bruk en økonomisk modell og vis hvordan dette påvirker produksjon og konsum av de to varene i begge landene. Drøft også om dette påvirker velferden i landene.

Oppgave 2 (50%)

- a) Forklar hva som menes når man sier at en monopolist står ovenfor en fallende etterspørselskurve og en frikonkurransebedrift står ovenfor en horisontal etterspørselskurve. Hvilke forutsetninger gir denne forskjellen? Forklar hvorfor.
- b) Bruk samfunnsøkonomisk teori til å forklare hvorfor konsumentene i et marked kommer bedre ut når det er konkurranse på tilbudssiden i markedet. Forklar også hvorfor fravær av konkurranse gir et effektivitetstap. Illustrer ved bruk av figurer.
- c) I Norge er salg av brennevin, vin og øl med høyere alkoholinnhold enn 4,75 volumprosent regulert slik at A/S Vinmonopolet er eneste tilbyder i dette markedet. Bruk samfunnsøkonomisk teori til å argumentere for hvorfor det kan være samfunnsøkonomisk fornuftig å begrense konkurransen på tilbudssiden i dette markedet.
- d) Forklar og illustrer grafisk hvordan man kan regulere et marked med konkurranse på tilbudssiden slik at samme kvantum som i monopoltilfellet oppnås. Sammenlign samfunnsøkonomisk overskudd, konsumentoverskudd og produsentoverskudd med monopolløsningen. På bakgrunn av dette og argumentasjonen i c), diskuter hvorvidt du vil anbefale myndighetene å opprettholde A/S Vinmonopolet.

Oppgåve 1 (50%)

Betrakt to land som konsumerer dei same varene og som handlar med kvar andre.

Anta at det kjem restriksjonar på internasjonal handel som gjer at dei to landa ikkje lenger kan handle med kvar andre. Bruk ein økonomisk modell og vis korleis dette påverkar produksjon og konsum av de to varene i begge landa. Drøft også om dette påverkar velferda i landa.

Oppgåve 2 (50%)

- a) Forklar kva som menes når man seier at ein monopolist står ovafor ei fallande etterspørselskurve og ein bedrift i ein marknad med fri konkurranse står ovafor ei horisontal etterspørselskurve. Kva for føresetnader gir denne skilnaden? Forklar kvifor.
- b) Bruk samfunnsøkonomisk teori til å forklare kvifor konsumentane i ein marknad kommer betre ut når det er konkurranse på tilbodsida i marknaden. Forklar også kvifor fråvær av konkurranse gir eit effektivitetstap. Illustrer ved bruk av figurar.
- c) I Noreg vert sal av brennevin, vin og øl med høgare alkoholinnhald enn 4,75 volumprosent regulert slik at A/S Vinmonopolet er einaste tilbyder i denne marknaden. Bruk samfunnsøkonomisk teori til å argumentere for kvifor det kan være samfunnsøkonomisk fornuftig å hindre konkurranse på tilbodsida i denne marknaden.
- d) Forklar og illustrer grafisk korleis man kan regulere ein marknad med konkurranse på tilbodsida slik at ein oppnår same kvantum som i monopoltilfellet. Samanlikn samfunnsøkonomisk overskot, konsumentoverskot og produsentoverskot med monopolløysninga. På bakgrunn av dette og argumentasjonen i c), diskuter i kva grad du vil anbefale myndighetene å oppretthalde A/S Vinmonopolet.